

Examensarbete, Högskolan på Åland, Utbildningsprogrammet för
social- och hälsovård

NYUTEXAMINERADE SJUKSKÖTARES ERFARENHETER AV TRANSITIONEN TILL ARBETSLIVET - en litteraturöversikt

Fabienne Fricker, Simon Söderlund

2021:37

Datum för godkännande: 03.06.2021

Handledare: Magdalena Häger

EXAMENSARBETE

Högskolan på Åland

Utbildningsprogram:	Utbildningsprogrammet för social- och hälsovård
Författare:	Fabienne Fricker och Simon Söderlund
Arbetets namn:	Nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter vid transitionen till arbetslivet
Handledare:	Magdalena Häger
Uppdragsgivare:	-

Abstrakt
<p>Bakgrund: Sjuksköterycket erfordrar att man arbetar ansvarsfullt och självständigt vilket kan kännas överväldigande samt ge känslan av stress, rädsla, ångest. Transitionsperioden från sjukskötarstuderande till att självständigt klara av arbetet som sjukskötare är en viktig tid för den fortsatta karriären som sjukskötare. Denna period sträcker sig från 3 månader upp till 18 månader. Det är en tid fylld av stress för den nyutexaminerade sjukskötaren, där det känns som man inte räcker till för arbetslivets krav.</p> <p>Syfte: Syfte med denna litteraturöversikt är att belysa den nyutexaminerade sjukskötarens erfarenheter av transitionen till arbetslivet.</p> <p>Metod: Kvalitativ litteraturöversikt</p> <p>Resultat: Det övergripande temat är att nyutexaminerade sjukskötare behöver trygghet och självkänsla för att utveckla självförtroende som krävs för att arbeta självständigt. Med tillräckligt självförtroende är de redo att bli en del av vårdteamet.</p> <p>Slutsatsen: Transitionen underlättas med tydlig organisation & ledarskap, handledning, bra samarbete och relationer i en stödjande miljö där de kan utvecklas till självsäkra medlemmar i ett vårdteam.</p>

Nyckelord (sökord)
Nyutexaminerad, erfarenheter första året i arbetet, transition, nyutexaminerad sjukskötare, kvalitativ

Högskolans serienummer:	ISSN:	Språk:	Sidantal:
2021:37	1458-1531	Svenska	31 sidor

Inlämningsdatum:	Presentationsdatum:	Datum för godkännande:
28.05.2021	03.06.2021	03.06.2021

DEGREE THESIS

Åland University of Applied Sciences

Study program:	Health and Caring Sciences
Author:	Fabienne Fricker and Simon Söderlund
Title:	Newly Graduated Nurses' Experiences in Transition to Working Life
Academic Supervisor:	Magdalena Häger
Technical Supervisor:	-

Abstract

Background: The nursing profession requires that you work responsibility and independently, which can be overwhelming and give the feeling of stress, fear and anxiety. The transition period from nursing student to being able to work independently as a nurse is an important time for the continued career as a nurse. This period is about 3 months up to 18 months. This is a time filled with stress for the newly graduated nurses, with feelings of low self-sufficiency. With good support from the experienced colleagues, the newly graduated nurses can strengthen their self-confidence enough to be retained in the healthcare profession.

Aim: The aim with this literature review is to illustrate the newly graduated nurses' experience of facilitates the transition to working life.

Method: Qualitative literature review.

Result: The overarching theme that emerged is that the newly graduated nurses need to have the security and self-esteem to develop the self-confidence required to work independently. With enough self-confidence and knowledge, they are ready to become part of the care team.

Conclusion: The transition is facilitated by clear guidance and cooperation in a supportive environment where they can develop into confident members of a care team.

Keywords

New graduated, Experience first year of work, transition, newly graduated nurses, qualitative

Serial number:	ISSN:	Language:	Number of pages:
2021:37	1458-1531	Swedish	31 pages

Handed in:	Date of presentation:	Approved on:
28.05.2021	03.06.2021	03.06.2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	5
1.1 Bakgrund	5
1.1.1 Transition	5
1.1.2 Från novis till avancerad nybörjare	7
1.3 Problemformulering	9
1.4 Syfte	9
2. METOD	10
2.1 Design	10
2.2 Datainsamling / Urval	10
2.3 Analys	11
2.4 Etiska övervägande	11
3. RESULTAT	13
3.1 Erfarenheter av ledarskapskultur och arbetsmiljö	13
3.2 Erfarenheter av att ha en utsedd handledare	15
3.3 Erfarenheter av stöd från kollegorna	16
3.4 Klinisk erfarenheter	17
4. DISKUSSION	18
4.1 Resultatdiskussion	18
4.2 Metoddiskussion	25
5. SLUTSATS	26
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	28
BILAGOR	33

1. INLEDNING

Transitionen från sjukskötarstuderande till nytexaminerad sjukskötare är en spännande men även en överväldigande tid. Rollen som nytexaminerad sjukskötare ger ökat ansvar samt socialisering till yrket. Under denna transition upplever den nytexaminerade sjukskötaren olika positiva och negativa händelser, vilket påverkar såväl självförtroende som kvarvarande i yrket (Blevins, 2018). De nytexaminerade sjukskötarna blir osäkra när de hamnar i komplexa situationer och då blir det en negativ effekt på förmågan till beslutsamhet och därmed även på de beslut som fattas. Om arbetsplatsen tillhandahåller handledning av erfarna sjukskötare lär den nytexaminerade sjukskötaren däremot känna sin egen förmåga, och därmed ökar förmågan att fatta relevanta beslut i de olika vårdssituationerna (Willman, 2020).

1.1 Bakgrund

Det har visat sig att många nytexaminerade sjukskötare lämnar yrket under de första 18 månader efter att de har blivit utexaminerade från utbildningen. Denna period är känslig, sårbar och fylld med mycket stress, då det är den period som den nytexaminerade sjukskötaren övergår från akademiska studier till att arbeta praktiskt (Kaihlänen et al., 2018).

1.1.1 Transition

Ordet *transition* härstammar från det latinska verbet *transire*, 'att gå över', vilket i sammanhanget närmast kan läsas som 'att gå från en fas till nästa fas' (Chick & Meleis, 1986). Med begreppet *transition* menas här övergången från den akademiska miljön till den praktiska miljön. *Transitionsprocessen* omfattar de tre till arton första månaderna av perioden i det praktiska arbetslivet och är den mest känsliga och sårbara fasen av den kliniskt, praktiska miljön på sjukhuset (Harwood, 2011).

Ett flertal forskare, bland annat Meleis et al., (2000) beskriver transitioner som komplexa och flerdimensionella företeelser, och viktiga egenskaper som har identifierats i transitionsprocessen är *individens medvetenhet*, *individens engagemang* och *tidsramen* för *transitionen*.

Med *medvetenhet* avses här att vara medveten om de fysiska, emotionella, sociala eller miljömässiga förändringar en transition kan föra med sig. Avsaknad av medvetenhet om förändringarna kan innebära att en individ inte kan förbereda sig på vad transitionen till arbetslivet innebär. Medvetenheten är relaterad till uppfattning, kunskap och erkännande av transitionsupplevelsen. Medvetenhetsnivån återspeglas ofta i en förväntad uppfattning av olika upplevelser som individer gått igenom i transitionsprocessen (Chick & Meleis, 1986). Vidare betonar Chick & Meleis (1986) att medvetenheten inkluderas som en avgörande egenskap i transitionen, då personen måste ha viss medvetenhet om de förändringar som sker. En annan egenskap för transitionen är *engagemang*. Engagemang definieras här som hur mycket intresse den nytexaminerade sjukskötaren visar i transitionsprocessen. Exempel på engagemang är hur den nytexaminerade sjukskötaren förbereder sig på sin nya uppgift som nybörjare i arbetslivet. Engagemang är också att aktivt söka information och ta hjälp av mer erfarna sjukskötare. Chick & Meleis (1986) betonar att om man som nytexaminerad sjukskötare inte är medveten om vad transitionsprocessen innebär, så är också graden av engagemang lägre och därmed även förutsättningarna för att efter avslutad transition utvecklas till en erfaren sjukskötare. En fastslagen *tidsram* är en annan aspekt som underlättar transitionen. Transitionstiden är –bör vara – en tidsperiod med en tydlig tidsram och därmed också en identifierbar slutpunkt (Chick & Meleis 1986). Transitionen är ofta avgörande för den ännu oerfarna sjukskötaren om man väljer att lämna eller stanna kvar i sjukskötyrket, och därför är det viktigt att i god tid identifiera och kartlägga vad varje nytexaminerad sjukskötare behöver för att få positiva upplevelser av det praktiska arbetslivet och därmed bana väg för en lyckad transition (Kim & Shin, 2020).

Under den första tiden i arbetslivet utvecklas både det personliga och det professionella jaget och perioden påverkar starkt både under transitionsperioden och senare utvecklingen av färdigheter – och till och med framtida prestationer – för den nytexaminerade sjukskötaren (Abiodun et al., 2019). Denna process kan vara överväldigande och många nytexaminerade sjukskötare känner att de inte är tillräckligt förberedda inför alla utmaningar de ställs inför och mötet med arbetslivet kan då bli en oerhört negativ upplevelse, och benämns i det här sammanhanget *transitionschock*.

En transitionschock uppstår då man som nybliven sjukskötare upplever att differensen mellan vårdverkligheten i jämförelse med det man lärt sig under studietiden är påtaglig, och är ett vanligt förekommande fenomen bland nyutbildade sjukskötare, inte minst i början av karriären. För att stödja den nyutexaminerade sjukskötaren i uppgiften att skaffa sig klinisk omvårdnadskompetens och samtidigt främja en framgångsrik transition från studierna till arbetslivet bör därför handledare alltid utses (Chen et al., under utgivning).

Som nyutexaminerad sjukskötare upplever man ofta att man inte är redo för att arbeta självständigt efter utbildningen, eftersom man inte hunnit skaffa sig tillräckligt med erfarenhet för att känna yrkesmässigt självförtroende. Det finns ett glapp mellan kunskaperna och erfarenheterna som utbildningen ger å ena sidan, och den kunskap som krävs för att klara av att arbeta helt självständigt å andra sidan (McNeal, 2019). Övergången från studerande till nyutexaminerad sjukskötare är ett viktigt skede och det första året i yrkeslivet är en avgörande period, där man utvecklar såväl sitt självförtroende som sin identitet som sjukskötare. Vårdmiljön kräver i många fall en mångsidig kompetens och ställer höga krav på den nyutexaminerade sjukskötaren, vilket kan kännas skrämmande utan rätt stöd (Kuokkanen et al. 2016).

För att få den erfarenhet och kunskap som krävs för att arbeta självständigt kan ett sjukhus och de specifika förhållanden det erbjuder vara en lämplig vårdmiljö att initialt få arbeta inom. Sjukhus erbjuder ofta större tillgång till stöd jämfört med till exempel äldreboenden, där det vanligen inte finns lika mycket övrig personal och därför också sämre möjligheter till adekvat stöd för nyutbildade sjukskötare. Sådana arbetsmiljöer innebär större utmaningar och är mindre lämpliga under den första tiden i arbetslivet (Wilkinson et al., 2016).

1.1.2 Från novis till avancerad nybörjare

Som nybliven sjukskötare har man lämnat sin trygga roll som studerande och det kan ibland kännas ensamt och osäkert att plötsligt börja arbeta självständigt; man kan till exempel uppleva känslor av att inte vara kvalificerad och kompetent nog för att arbeta självständigt

som sjukskötare (Andregård & Jangland, 2015). Patricia Benners teori kring begreppet från novis till expert fokuserar på hur en nyutexaminerad sjukskötare omvandlar den inlärd teorin till praktiskt tillämpning med hjälp av de erfarenheter man samlat på sig under praktikperioder inom olika vårdinstanser. Beträffande utvecklingsprocessen från novis till expert lyfter hon särskilt fram skillnaderna mellan den teoretiska kunskapen, "att veta" och den praktiska kunskapen, "att veta hur" (Benner et al., 1993; Murray et al., 2019; Brykczynski, K., A., 2018).

Modellen beskriver kopplingen mellan förvärdad teoretisk kunskap och praktiska färdigheter, och inom vårddyrket kan denna teori kortfattat beskrivas i fem steg, eller nivåer, av klinisk kompetens: novis, avancerad nybörjare, kompetent, skicklig och expert. De fem nivåerna företräder en generell förändring av två aspekter av sjukskötarens färdigheter: en växande självständighet och en utveckling av kritiskt tänkande. De erfarenheter som man har tillskansat sig över tid kommer att möjliggöra förändringar i förmågan att uppfatta och analysera olika situationer och bilda sig en nödvändig helhetssyn över den specifika vårdssituationen. Denna ändring i uppfattningsförmågan öppnar upp till en ny tankenivå som grundar sig på varje individuell situation, och är mer holistisk än konkret, men också förenad med den kunskap en nybörjare kan förutsättas ha. I det arbetet är det därför relevant att titta närmare på och analysera steget mellan novisfasen och fasen som avancerad nybörjare (Brykczynski, 2018).

Under novisfasen saknas praktiska erfarenheter av de situationer som kan uppstå, vilket innebär att man också saknar relevant förståelse för situationen som helhet. En nyutexaminerad sjukskötares beslut fattas primärt utgående från den teoretiska kunskap man bär med sig från studietiden, så som regler och riktlinjer, och därför är det nödvändigt att det på arbetsplatsen finns ett tydligt regelverk som också stödjer och vägleder sjukskötaren i de olika situationerna. I takt med förvärvade erfarenheter ökar också förmågan att agera mer nyanserat och flexibelt (Benner et al., 1993; Murray et al., 2019; Brykczynski, 2018).

Fasen som avancerad nybörjare karaktäriseras av att man redan har provat på sin nya roll som sjukskötare i arbetslivet under en kort tid och därmed skaffat sig viss erfarenhet och kunskap om arbetsplatsen och de förväntade arbetsuppgifterna. Man har lärt sig de

grundläggande rutinerna och kan känna igen och identifiera olika vårdsituationer. Som avancerad nybörjare har man viss praktisk kunskap, som saknats under novisfasen, men saknar fortfarande mycket av den erfarenhet som behövs för att fatta säkra beslut i olika situationer. Under denna fas uppfattar en orutinerad sjukskötare inte alltid ännu helheten i en ny situation och måste därför, precis som vid novisnivån, utgå från sin teoretiska kunskap och koncentrera sig på det givna regelverket för att hantera de praktiska situationerna. Som avancerad nybörjare behöver man därför omfattande stöd i de kliniska sammanhangen, som till exempel hjälp med att prioritera i beslut och arbetsordning. Med rätt hjälp och stöd på arbetsplatsen blir den nyblivna sjukskötaren under den här tidsperioden successivt mer medveten om återkommande betydelsefulla mönster i sitt kliniska arbete (Benner et al., 1993; Murray et al., 2019; Brykczynski, 2018).

1.3 Problemformulering

Nyutexaminerade sjukskötare upplevde ofta att de inte är redo att arbeta självständigt efter examinationen förrän de tillskansat sig tillräcklig erfarenhet, och därmed också tillräckligt yrkesmässigt självförtroende. Många väljer att avbryta sin karriär som sjukskötare under den – vanligen – 18-månader långa transitionsperioden, och därför är det av yttersta vikt att åskådliggöra och kartlägga denna känsliga period med att belysa nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter av transitionen till arbetslivet. Med intentionen att öka förståelsen och kunskapen om hur arbetsplatsen på bästa sätt kan stödja och underlätta transitionen från studier till aktivt yrkesliv.

1.4 Syfte

Syfte med detta examensarbete är att belysa den nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter av transitionen till arbetslivet.

2. METOD

2.1 Design

Problemområdet i detta examensarbete är ett omfattande, globalt problem och därför valdes litteraturoversikt som metod för detta arbete. Syftet med en litteraturoversikt är att sammanfatta relevanta studier och skapa överblick över ett avgränsat område; i det här fallet över tidigare forskning kring nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter av transitionen till arbetslivet. Artiklarna som har använts för resultatdelen i examensarbetet utgår från kvalitativ metodforskning. Den kvalitativa metoden har sin härkomst i den holistiska traditionen, som fokuserar på både den psykiska och den fysiska helheten, och som har för avsikt att studera deltagarnas sammantagna erfarenheter av dessa (Henricson & Billhult, 2020). Friberg (2017) skriver att kvalitativ metod föredras när man ska analysera existerande forskning. Syftet med denna litteraturoversikt är att identifiera och karaktärisera något som leder till att man upptäcker eller får kännedom om flera och olikartade mönster (Olsson & Sörensen, 2011). Som begrepp i detta examensarbete används nyutexaminerad sjukskötare och avser här en sjukskötare som varit i arbetslivet i 18 månader efter sin examen (Harwood, 2011).

2.2 Datainsamling / Urval

För att hitta evidensbaserade artiklar använde skribenterna artiklar inom disciplinen vårdvetenskap (Östlundh, 2017) där sökningen gjordes i databasen EBSCOHOST/CINAHL. Fritextsökning genomfördes samt en specialiserad sökning under avancerad sökning i valda databaser. Boolesk sök teknik användes för att få ett lämpligt litteraturval, vilket innebär att olika sökord kombinerades med "AND" och "OR" för att nå ett tillräckligt och relevant urval av litteraturunderlag (Östlundh, 2017). Begränsningar gjordes för att underlätta valet av artiklar, samt sortera bort de artiklar som inte är relevanta för ämnesvalet. Begränsningar som gjordes i sökningen var att artiklarna är *peer reviewed*, skrivna på engelska samt publicerade under tidsintervallen 2011-2021. Sökningarna som utfördes redovisas i Sökmatrixen (Bilaga 1). Sökorden som användes med olika kombinationer (Bilaga 1) är *nurse, new graduated nurse, experience first year of work transition, transition shock*. Kombinationer var: *newly graduated AND nursing, transition AND nurse AND new graduate, newly graduated nurses AND experience AND first year of work, transition AND new graduated nurses*.

Inklusionskriterier för artiklarna gjordes för att kunna besvara examensarbetets syfte att belysa de nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter av transitionen till arbetslivet. Artiklar skrivna ur handledarnas perspektiv exkluderades då de inte besvarar syftet med arbetet. De valda artiklarna till resultatdelen redovisas i en kvalitetsgranskning tabell i slutet av examensarbetet (Bilaga 2).

2.3 Analys

För att ge en god vägledning i analysprocessen gjordes först en tydlig problemformulering. Detta för att processens analys ska leda in på det som är av intresse (Dahlborg- Lyckhage, 2017). Analysen av artiklar genomförde och författarna var för sig läste utvalda artiklar flera gånger. Detta för att få en omfattande helhetsbild och förståelse för den evidensbaserade litteraturen. Vid granskningen av artiklarna låg fokuset på den nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter som påverkade transitionen till arbetslivet. När forskaren utgår från deltagarnas erfarenheter som ett fenomen kallas det att ha ett induktivt förhållningssätt (Henricson & Billhult, 2020). För att kunna besvara arbetets syfte som är att belysa den nyutexaminerade sjukskötares erfarenhet av transition till arbetslivet använde sig författarna av de induktiva förhållningssättet. Artiklarna som valdes numrerades 1-9 och innehållet som var relevant till arbetet delades in i mindre delar. Skribenterna färgade likheterna var för sig i de olika kategorierna som har framkommit i olika textfärger. Därefter jämfördes likheter som sammanställdes under tillhörande kategori. Skribenterna gjorde en översiktstabell innehållande rubrikerna, titel/förstaförfattare / kvalitet, syfte, metod & slutsats (bilaga 2) över artiklarna som användes i resultatdelen.

2.4 Etiska överväganden

Artiklarna som används i detta arbete är granskade för att de etiska aspekterna ska kunna tas i beaktande. Eftersom detta är en litteraturöversikt på grundnivå behövdes inget etiskt godkännande för arbetet. En återkommande diskussion mellan författarna på detta arbete har utförts under hela arbetet för att säkerställa att etiska överväganden görs.

Etiska överväganden är det som görs inför och under genomförande av ett vetenskapligt arbete. Där man utgår från förmågan att reflektera vilka värden och värderingar som ens egna

tankar, ord och handlingar ger uttryck för (Henricson & Billhult, 2020). Etiskt övervägande handlar om att hitta tänkbar balans mellan kunskapsintresse, integritetsintresse, skydd mot skada och risk för skada (Vetenskapsrådet, 2018). Det kan vara svårt att bedöma forskningsresultatens tillförlitlighet. Ifall de som gör en litteraturöversikt får indikation på viktiga felkällor men inte beaktar dessa, blir det ett etiskt problem. De etiska problemen kan då vara att överskatta resultaten som kommer fram så de blir att framstå som viktigare än de egentligen är. Det gäller att se på resultatet kritiskt och se om det som kommer fram är realistiskt (Vetenskapsrådet, 2017). Forskningsprocessen är strikt och trots att det genomförs en mindre undersökning i form av examensarbete krävs det att ett noggrant övervägande vad gäller forskningsetiska aspekter beaktas (Patel & Davidsson, 2012).

3. RESULTAT

Ett genomgående tema i resultatet av detta examensarbete är att nyutexaminerade sjukskötare har erfarenhet av behovet att känna trygghet och få stöd från arbetsteamet och handledaren för att bygga upp sin självkänsla under transitionsperioden. Under vårt arbete identifierades fyra kategorier som beskriver hur de ska få sådant stöd att de känner trygghet och får tillräcklig självkänsla. Dessa fyra kategorier är erfarenheter av ledarskapskultur och arbetsmiljö, erfarenheter av att ha en utsedd handledare, erfarenheter av stöd från kollegorna samt klinisk erfarenhet.

3.1 Erfarenheter av ledarskapskultur och arbetsmiljö

Stödet från avdelningsskötaren har stor betydelse för hur upplevelsen av transitionen till arbetslivet blir för den nyutexaminerade sjukskötaren. Om avdelningsskötaren förstår sjukskötares yrkesansvar och vilka utmaningar de ställs inför, så kan hen också ge både den nyutexaminerade sjukskötaren och deras handledare personligt stöd och därmed väsentligen bidra till att välbefinnandet på arbetsplatsen ökar – för såväl etablerad som ny personal (Pennbrant et al, 2013).

En chef – i det här fallet avses i synnerhet avdelningsskötaren – påverkar i allra högsta grad hur den allmänna atmosfären på vårdenheten upplevs, men också i hur väl avdelningens handledare bemöter nya medarbetare (Pennbrant et al, 2013). De spelar därför en avgörande roll när det gäller transitionsupplevelsen för en nyutexaminerad sjukskötare, men bland annat Brown (2018) betonar också vikten av kollegialt stöd till de redan etablerade sjukskötare som utsetts till handledare för de nya, potentiella medarbetarna i vårdteamet.

Det kan upplevas skrämmande att börja arbeta på en ny arbetsplats, där både miljön och den övriga personalen – de blivande kollegorna – är helt obekanta. Det tar tid att hitta sin plats i arbetsgruppen och bli bekant med den nya arbetssituationen, och dessa känslor och erfarenheter är viktiga att beakta vid transitionen (Kumaran & Carney, 2014). Inkluderande och stödjande vårdteam liksom ett gott samarbete har en viktig betydelse för att underlätta transitionen till arbetslivet (Tyrsoe et al, 2011; Sneltvedt, 2016). För att avdramatisera den kliniska övervakningen av den nyutexaminerade sjukskötaren underlättar

det om varje enhet tar fram så kallade kunskaps- och kompetensportföljer. Med kunskaps- och kompetensportfölj avses här en manual för arbetsordning, prioriteringar, beslutsgrunder och riktlinjer gällande relevanta omvårdnadsåtgärder på den specifika enheten (Maxwell et al, 2011).

Den nyutexaminerade sjukskötaren, och även de nyanställda sjukskötarna, kan ta portföljen av de olika kunskapsområden som berörs på arbetsplatsen. Portföljerna kan sedan användas som ett ramverk för ledarskapet, de pedagogiska färdigheterna och även för stödet för att komma in i rutinerna och arbetssättet på arbetsplatsen (Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018; Clark & Springer, 2011).

Arbetsmiljön och arbetskulturen – det vill säga den upplevda atmosfären – på arbetsplatsen har en viktig del i transitionsprocessen. För att transitionsprocessen ska bli en positiv erfarenhet bör också atmosfären på arbetsplatsen vara varm, inkännande och tillåtande och borge för en förståelse för att misstag kommer att ske – och för att misstag dessutom är en betydelsefull del av inläringen. En positiv arbetsmiljö förutsätter en god kommunikation i arbetsteamet. Fungerar denna kommunikation skickar den också trygga signaler till hela vårdteamet, inklusive de mindre rutinerade medarbetarna, och leder till att den nyutexaminerade sjukskötaren känner sig trygg i att ställa frågor till de erfarna utan risk för att känna sig utsatt och potentiellt förlöjligad i sin okunskap (Clark & Springer, 2011). Utan ett gott arbetsklimat och goda relationer mellan den nyutexaminerade och kollegorna blir det svårt att komma in i gemenskapen på arbetsplatsen. Det blir svårare för den nyutexaminerade sjukskötaren att få en positiv relation till sin handledare och därmed ökar risken för en sämre upplevelse av transitionen till arbetslivet (Pennbrant et al, 2013; Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018)

Avdelningsskötaren och de erfarna kollegorna behöver ha realistiska förväntningar på den nyutexaminerade sjukskötaren (Pennbrant et al, 2013). När en nyutexaminerad sjukskötare får möjlighet att lära sig av sina misstag – i stället för att känna sig misslyckad på grund av, trots allt, relevant otillräcklighet – byggs också självförtroendet upp och därmed också tilltron till den egna förmågan att klara av det förväntade självständiga arbetet.

3.2 Erfarenheter av att ha en utsedd handledare

Handledning har stor betydelse för en nyutexaminerad sjukskötare och hans transitionsprocess från studerande till professionell och självständigt arbetande sjukskötare.

Om handledaren blir tillsatt för nära inpå tidpunkten då den nyutexaminerade sjukskötaren förväntas börja arbeta, så hinner handledaren inte förbereda sig tillräckligt väl för sin uppgift, vilket i sin tur kan leda negativa upplevelser i transitionsprocessen (Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018)

Transitionen till arbetslivet underlättas också om handledaren tillsammans med den nyutexaminerade sjukskötaren gör upp en tids- och handlingsplan för transitionsperioden, så att tidsramen och förväntningarna blir såväl tydliga som avgränsade (Maxwell et al, 2011;Logina & Traynor, 2018). Att tilldelas och ha tillgång till en och samma handledare för hela transitionsperioden skapar kontinuitet och är en viktig faktor i att stärka den nyutexaminerade sjukskötaren positiva upplevelser. Handledning fördelat på flera olika handledare med flera olika och individuella arbetsmetoder skapar lätt förvirring och osäkerhet och inverkar ofta menligt på den orutinerade sjukskötarens självförtroende, och riskerar i förlängningen att skada intresset för yrket och därmed också viljan att stanna kvar i professionen (Maxwell et al, 2011;Logina & Traynor, 2018).

Thomas et al., (2012) skriver att god handledning uppfattas som en positiv erfarenhet och underlättar därmed transitionen till arbetslivet, på samma sätt som brist på handledning leder till negativa erfarenheter (Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018).

Ett personligt engagemang hos handledaren är också en förutsättning för positiva upplevelser av transitionsprocessen. Saknar handledaren engagemang för att lära ut sina arbetsmetoder och kunskaper är risken stor att den nyutexaminerade sjukskötaren upplever transitionen som negativ (Maxwell et al, 2011). Ytterligare ett antagande är att handledarnas personlighet spelar större roll för positiva transitionsupplevelser än att nyutexaminerade sjukskötare är nybörjare inom yrket (Brown, 2018)

3.3 Erfarenheter av stöd från kollegorna

Det har visat sig att stödet som en sjukskötarstuderande får av både handledare och kollegor under praktikperioderna spelar stor roll för var man sedan väljer att arbeta som färdigutbildad sjukskötare (Maxwell et al, 2011). En negativ erfarenhet för en nyutexaminerad sjukskötare är om man under utbildningen fått för lite stöd av sina handledarna under praktikperioderna, eftersom det ökar risken att skada självförtroendet hos den nyutexaminerade sjukskötaren (Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018). Brown (2018) skriver att nyutexaminerade sjukskötare har övergripande positiva upplevelser av stödet de fått av de erfarna sjukskötarna under sina praktikperioder. Den stora skillnaden mellan att vara praktikant på en vårdinstans och att arbeta självständigt är att det slutgiltiga ansvaret över de beslut som fattas under en praktikperiod ligger hos en erfaren sjukskötare, men efter examinationen flyttas ansvaret över till den nyblivna sjukskötaren (Pennbrant et al, 2013; Trysoe et al, 2011). En nyutexaminerad och mer osäker sjukskötare behöver därför mycket stöd och vägledning av erfarna sjukskötare, i synnerhet i krävande situationer (Pennbrant et al, 2013).

I samband med, och i synnerhet efter tidigare negativa erfarenheter är det av särskild vikt att få stöd av erfarna kollegor för att bygga upp självförtroendet igen (Maxwell et al, 2011; Logina & Traynor, 2018). Det är av stor betydelse att det finns bred förståelse för att en oerfaren sjukskötare inte har lika hög omvårdnadskompetens som en mer rutinerad sjukskötare har. Bemötandet från såväl kollegor som chefer på arbetsplatsen avgör hur den professionella utvecklingen fortlöper under transitionsperioden och bristande stöd blir ofta ett hinder för den fortsatta professionella utvecklingen (Pennbrant et al, 2013).

Som nyutexaminerad sjukskötare är det viktigt att få känna sig stolt över sina prestationer och där spelar kollegorna och responsen från dem en viktig roll. Att samarbetet fungerar bra och att de beslut man fattar tas på allvar av kollegorna är enligt studier den enskilt viktigaste faktorn för att transitionen ska bli en konstruktiv erfarenhet (Trysoe et al, 2011; Sneltvedt, 2016).

Ytterligare ett antagande är att handledarnas personlighet spelar större roll för positiva transitionsupplevelser än att nyutexaminerade sjukskötare är nybörjare inom yrket (Brown, 2018). Uppmuntran och stöd från erfarna sjukskötare i både lugna och stressande situationer är viktiga faktorer för att en nyutexaminerad sjukskötare ska lära sig att arbeta så självständigt som möjligt. Oro och stress så väl som bristande erfarenhet vid svåra situationer kan leda till misstag, vilket i sin tur leder till att det sköra självförtroende studietiden byggt upp riskeras att förstöras (Pennbrant et al, 2013).

3.4 Klinisk erfarenheter

Både Maxwell et al, (2011) och Logina & Traynor, (2018) har i sina artiklar nämnt att nyutexaminerade sjukskötare upplevde att det kändes lättare om handledarna delade med sig av konkreta exempel på de kunskaper som krävs för att arbeta på den specifika vårdenheten. Med rätt stöd i dessa situationer får man som oerfaren sjukskötare den tid man behöver för att utveckla sin yrkesroll och därmed ökar också chansen att man får en positiv upplevelse av transitionen, och i förlängningen även chansen att de nyutbildade stannar kvar inom yrket även efter första 18 månaderna (Pennbrant et al, 2013). Positiva möten med patienter och anhöriga till dem gör att de nyutbildade sjukskötarna blir medvetna om vilken kompetens de har och att de klarar av att hantera sin roll som sjukskötare (Pennbrant et al., 2013). Vidare nämner Pennbrant et al., (2013) att om de nyutexaminerade sjukskötarna ska lära sig att arbeta självständigt så behöver handledarna också konstruktivt ifrågasätta besluten en nyutexaminerad sjukskötare gör i det kliniska arbetet för utveckla deras kliniska kompetens.

4. DISKUSSION

Syftet med denna studie var att belysa på nyutexaminerade sjukskötares transition till arbetslivet. Nyutexaminerade sjukskötare har ofta erfarenheter att de inte är redo att arbeta självständigt efter examinationen innan de har hunnit skaffa sig erfarenhet och självförtroende inom yrket vilket kan kännas igen av det sammanställda resultatet.

Erfarenheter och stöd från kollegor är ett genomgående tema i resultatet av detta examensarbete är att nyutexaminerade sjukskötare behöver känna trygghet och få stöd för att bygga upp sin självkänsla under transitionsperioden; trygghet och självkänsla leder till ökat självförtroende, vilket i sin tur leder till att man också vågar och klarar av att arbeta självständigt. En nyutexaminerad sjukskötare fungerar sedan mer självständigt och är redo att bli en aktiv del av vårdteamet. Positiva kommentarer för ett bra utfört arbete bygger upp den nyexaminerades självkänsla och kompetensutveckling jämfört med att bara få höra att man har gjort fel (Philips et al., (2013).

Fyra kategorier identifierades i resultatet där det beskrevs hur de nyutexaminerade sjukskötare får sådant stöd att de känner sig trygga och får tillräckligt med självkänsla. De fyra kategorier är erfarenheter av ledarskapskultur och arbetsmiljö, erfarenheter av att ha en utsedd handledare, erfarenheter av stöd från kollegorna samt klinisk erfarenhet.

Transitionen i arbetet kommer att diskuteras mot Benners modell där de 2 första stegen: novis och avancerad nybörjare är relevanta för detta arbete samt Meleis transitionsteori.

4.1 Resultatdiskussion

Under kategorin *Erfarenheter av ledarskapskultur och arbetsmiljö* framkom det av studierna att ledarskap på arbetsplatsen har stor del i hur transitionen för nyutexaminerade sjukskötare blir. Transitionen underlättas om det finns tydliga arbetsbeskrivningar samt tydliga direktiv att arbeta efter i de olika situationer en nyutexaminerad sjukskötare utsätts för. Transitionen underlättas ytterligare om det finns ett tydligt ramverk med en kunskaps- och kompetensportfölj att arbeta efter. Detta stöds av Clark & Springer (2011), där det i deras studie framkommer att den kliniska övervakningen av de nyutexaminerade sjukskötare

underlättas om det på varje enhet tas fram adekvata kunskaps- och kompetensportföljer för olika omvårdnadsåtgärder och som alla, såväl nyutexaminerade som etablerade sjukskötare, kan ta aktiv del av. Portföljerna kan sedan användas som ett ramverk för såväl ledarskapet som stödet för att underlätta för nyanställda att komma in i rutinerna och arbetssättet på arbetsplatsen. Resultatet stöds även av Benner et al., (1993) som lyfter fram att lättillgängliga kunskaps- och kompetensportföljer i kombination med tydliga ramverk på arbetsplatsen även säkerställer vårdkvaliteten.

Vidare kom det fram att avdelningsskötare behöver ge stöd åt både den nyutexaminerade sjukskötaren och handledaren för att underlätta transitionen. Samtidigt behöver både avdelningsskötaren och övrig personal ha realistiska förväntningar över de nyexaminerades prestationer och kompetens. Det verifieras av (Andregård & Jangland, 2015) som beskriver att nyutbildade sjuksköterskor exponeras snabbt för omfattande förändringar, nya regler och förordningar, nya ansvarsområden, nya kollegor och en ny miljö, vilket kan skapa betydande mängder av stress (Andregård & Jangland, 2015). En viktig erfarenhet som underlättar transitionen till den nya arbetsrollen är att arbetsgivaren transitionsperioden erbjuder adekvat och engagerad handledning för den nyutexaminerade sjukskötaren (Harwood, 2011; Andregård & Jangland, 2015). I resultatet kom det även fram att i en bra arbetsmiljö är kommunikation i arbetsteamet viktig och grundläggande. Clark & Springer (2011) beskriver att kommunikation och arbetsmiljö är viktiga för en lyckad transition till arbetslivet; finns en bra kommunikation kan den nyutexaminerade sjukskötaren ställa frågor till både avdelningsskötaren och andra mer erfarna sjukskötare utan att behöva känna sig dum (Kaihlanen et al, (2013).

Meleis poängterar om det finns en tidsram i transitionen så underlättar det transitionsprocessen. Tidsramen innebär att förändringen sker genom hela livet där upplevelse involverar kritiska vändpunkter eller olika situationer den nyutexaminerade sjukskötaren utsätts för. I denna tid upplevs både positiva och negativa känslor så för att underlätta transitionen skulle ett kliniskt basår vara en bra tidsram att bygga upp den nyutexaminerade sjukskötarens självkänsla (Meleis et al., 2000). Benner skriver att en viss tidsperiod krävs mellan övergången från novis till avancerad nybörjare och att denna process är individuell (Brykczynski, 2018).

En annan kategori som framkom är *Erfarenheter av en utsedd handledare*.Handledning är en viktig del i att underlätta transitionen till arbetslivet där den nyutexaminerade sjukskötaren får ta del av de erfarna sjukskötarnas kunskap. Den nyutexaminerade sjukskötaren noterar att handledarna har en bild över hur de ska hjälpa dem att anpassa sig till sin nya roll i det kliniska arbetet. Deras personliga erfarenheter av transitionsperioden är viktigt för den nyutexaminerade sjukskötaren att ta del av för att få bra råd om vad de ska tänka på under transitionen. De som haft en positiv upplevelse av transitionen beskrev engagemang och tydligt strukturerade instruktioner som viktiga faktorer för att få en bra relation till sina handledare (Phillips et al.,2013). Engagerade handledare ger kritik och ifrågasätter besluten som den nyutexaminerade sjukskötaren tar så att de får tänka igenom sina beslut och därmed bli mer självsäkra i sin roll som sjukskötare (Kaihlanen et al., 2018). Allt beror på hur den nyutexaminerade sjukskötaren upplever sin handledning under transitionsperioden. Dock upplevs handledningen inte alltid bara positiv beroende hur handledningen ges (Kaihlanen et al., 2018).

I Kaihlanens et al (2013) studie kom det fram att för den nyutexaminerade sjukskötaren är uppmuntran en viktig kvalitet hos bra handledare. Förutom att ha en engagerad handledare som lär ut sina kunskaper underlättas transitionen även om handledaren är motiverad till att handleda nyutexaminerade sjukskötare. Det gör att den nyutexaminerade sjukskötaren kommer bättre in i rollen som sjukskötare efter transitionen (Phillips et al, 2013; Ebrahimi et al, 2016). Det framkom att de nyutexaminerade sjukskötare som får en bra relation med sin handledare känner att de får tillräckligt med stöd för att komma in i sin roll som sjukskötare medan de nyexaminerade som inte får en bra relation med sin handledare känner att det blir komplicerat att komma in i sin roll som sjukskötare (Kaihlanen et al, 2013; Phillips et al., 2013). Resultatet visade även att om de nyutexaminerade sjukskötarna hade negativa upplevelser tror de att det har att göra med att det är handledarnas personlighet än med att den nyutexaminerade sjukskötaren var nybörjare vilket även stöds av Kaihlanen et al., (2018)

Det framkom även att få stöd av handledaren och de övriga i arbetsgruppen underlättar transitionen till arbetslivet samt bygger upp den nyutexaminerade sjukskötarens självkänsla. Vidare framkom det att den nyexaminerade sjukskötaren upplever att det finns skillnader

inom många områden i vårdarbete vid handledningen vilket inte ger en positiv effekt på uppbyggande av självkänslan och förtroende till deras handlande i nya situationer (Phillips et al., 2013).

Vidare bekräftas resultatet att transitionen underlättas med tydlig kommunikation och planering i en stödjande miljö där de kan utveckla sig till självsäkra medlemmar i vårdteamet (Kaihlänen et al, (2013). Philips et al., (2013) nämner att bra kommunikation visar på nivå av respekt. Detta kan kopplas till Meleis transitionsteori som beskriver transition som ett resultat av och ett resultat i de förändringar som sker i ens liv, hälsa, relationer och i ens omgivande miljö. Det gör att arbetsmiljön har stor inverkan på den nyutexaminerade sjukskötarens transitions upplevelse (Meleis et al., 2000).

Samarbete framkom i resultatet som en erfarenhet som gör transitionen till arbetslivet lättare. Det stöds av Andregård & Jangland (2015) som förtydligar att bra samarbete och kommunikation mellan arbetskollegor ledde till en positiv arbetsmiljö. Samarbete är viktig för att minska omsättningen av personalen. Samarbete kan för den nyutexaminerade sjukskötare ge både positiva och negativa erfarenheter. I samarbete med erfarna kollegor utvecklar den nyutexaminerade sjukskötare sin roll som sjukskötare och klarar av de utmaningar och krav samt att bli en del i arbetsteamet som man står inför som nyutexaminerad. Att bli en medlem i arbetsteamet underlättas om kollegorna är engagerade och intresserade av att lära ut sina kunskaper (Andregård & Jangland, 2015). Vidare bekräftar Andregård & Jangland (2015) resultatet att det inte bara är den nyutexaminerade sjukskötare som behöver utveckla sin roll för att bli en del i arbetsteamet. Även vårdteamet vid arbetsplatsen behöver anpassa sig till den nyutexaminerade sjukskötare. För att få ett bra samarbete är en avgörande aspekt att den nyutexaminerade sjukskötare får en bra relation till kollegorna på arbetsplatsen (Kaihlänen et al, 2013; Phillips et al., 2013).

Resultatet *Erfarenhet av stöd från arbetskollegorna* visar att transitionen inte stöds tillräckligt. Även Ebrahimi et al. (2015) stöder detta samt att anledningarna till denna otillräcklighet förblir oklar. Transitionen från studeranderollen till anställning är ofta en erfarenhet fylld av stress. Kaihlänen et al., (2018) menar att genom att få stöd och respekt

från handledarna och övrig arbetsgrupp kan den nytexaminerade sjukskötaren ändå klara av att hantera stressfyllda och krävande situationer under transitionen.

Resultatet visar att nytexaminerade sjukskötare behöver intellektuellt, praktiskt, emotionellt stöd samt lämplig feedback för att underlätta känslorna av stress, rädsla, ångest. Enligt Benner behöver den nytexaminerade sjukskötaren stödet av de erfarna sjukskötarna. Där de observerar den erfarna sjukskötaren i stressfulla situationer för att sedan kunna agera självständig i liknande situationer (Brykczynski, 2018; Murray et al., (2019). Finns det inget stödsystem för den nytexaminerade sjukskötaren kan det leda till förlust av förtroende, en känsla av otillräcklighet och skuld, inre konflikter, besvikelse och missnöje med sin prestation av den nytexaminerade sjukskötaren. Detta kan till och med leda till att den nytexaminerade sjukskötaren helt lämnar yrket efter ett tag i arbetet (Ebrahimi et al., 2016).

I resultatet poängteras att den nytexaminerade sjukskötarens *Kliniska erfarenhet* är viktig vid upplevelsen av transitionen till arbetslivet. Positiva möten med patienter och deras anhöriga gör att den nytbildade sjukskötaren blir medveten om vilken kompetens de har och att de klarar av att hantera sin roll som sjukskötare. Det gör i slutändan att den nytexaminerade sjukskötarens självförtroende ökar (Brykczynski, 2018). Även om den nytexaminerade sjukskötaren har legitimation till att arbeta som sjukskötare, saknar majoriteten av de nytexaminerade sjukskötarna den praktiska kompetensen, förmågan att snabbt göra kliniska bedömningar samt färdigheter som krävs för att utföra patientvård av hög kvalitet (Andregård & Jangland, 2015). Brykczynski (2018) skriver att Benner anser att den nytexaminerade sjukskötaren som i hennes modell kallas avancerad nybörjare inte har förmågan att prestera utifrån läroboken. Hon betonar att den nytexaminerade sjukskötaren behöver delta i verkliga situationer för att skaffa sig erfarenhet och på det sättet utvecklas i sin yrkesroll (Murray et al., 2019).

I resultatet framkom att den nytexaminerade sjukskötarens kliniska erfarenhet har betydelse för underlättande av transitionen. Trots att den nytexaminerade sjukskötaren har legitimation för att arbeta som sjukskötare, saknar majoriteten av de nytexaminerade sjukskötarna den praktiska kompetensen, förmågan att göra snabba kliniska bedömningar och färdigheter som krävs för att utföra patientvård av hög kvalitet (Andregård & Jangland, 2015).

Transitionsprocessen är en viktig utvecklingsprocess där Brykczynski (2018) betonar att bland annat Patricia Benner lyfter i transitionsprocessen fram skillnaden mellan den teoretiska kunskapen "att veta" och den praktiska kunskapen "att veta hur". Hon använder i sin teori begreppet från novis till expert där fokus ligger på hur en sjukskötare omvandlar den inlärd teorin till omfångsrik och nyanserad kunskap med hjälp av erfarenheter man har samlat på sig under praktikperioder inom olika vårdinsatser, samt med hjälp av en tilldelad handledare på arbetsplatsen (Brykczynski, 2018). Benner nämner i sin modell att nyutexaminerade sjukskötare känner att de har en begränsad yrkeserfarenhet vilket medför att prioritera i de oförberedda kliniska situationer de hamnar i. Utmaningen för både en novis och en avancerad sjukskötare är att erhålla ett helhetsperspektiv vilket gör att de är i behov regelstyrda handlande (Brykczynski, 2018). Chick & Meleis (1986) betonar i transitionsteorin att den nyutexaminerade sjukskötaren måste ha en viss medvetenhet om de förändringarna som sker under transitionen till arbetslivet. Enligt hennes teori så är medvetenheten relaterad till uppfattning, kunskap och erkännande av en transition avgörande hur upplevelse av transitionen blir. Saknas denna medvetenhet så kan det innebära att den nyutexaminerade sjukskötaren inte kan förbereda sig på vad transitionen till arbetslivet och få en sämre start till arbetslivet (Chick & Meleis, 1986).

Ett sätt att optimera ledarskapskultur, kontinuerlig handledning, stöd från arbetskollegor och klinisk erfarenhet som framkom i resultatet är ett kliniskt basår vilket underlättar transitionen för den nyutexaminerade sjukskötaren. Vid många ställen i andra länder finns det ett så kallat kliniskt basår för att underlätta transitionen för den nyutexaminerade sjukskötaren. Genom basåret skapar man en bra förutsättning för en trygg start på arbetslivet samt en möjlighet att växa in i sin sjukskötarroll. Det kliniska basåret, eller kliniskt utbildningsår som det kallas på vissa ställen, är ett komplement till introduktionen på vissa sjukhus där man börjar arbeta. Fokus på detta basår kommer att ligga på rollen som sjukskötare och som omvårdnadsansvarig ledare. Genom ett basår skapar man en bra förutsättning för en trygg start på arbetslivet samt en möjlighet att växa in i sin roll som sjukskötare. Tanken med ett kliniskt utbildningsår är att nyutbildade sjukskötare ska ta steget från utbildningen till specialistsjukvården. Orsaken till att det infördes är för att fånga upp de nyutexaminerade sjukskötarna och få dem att stanna kvar inom sjukvården och inte slutar efter första året.

Genom basåret har de nyutexaminerade sjuksköterna tillfället att träffa andra i samma situation där utbyte av erfarenheter och råd kan ges. Syftet med basåret är att få en följsam transition från att vara studerande till nyutexaminerade sjukskötare i arbetslivet. Under detta år kan den nyutexaminerade utveckla sina färdigheter genom att sammanföra de teoretiska kunskaper med de kliniska färdigheterna. Samt att utveckla förmågan att leda och och ansvara för omvårdnadsarbetet (Region Östergötland. 2020; *Kliniskt Utvecklingsår För Nyutbildade Blir Obligatoriskt I Uppsala*, n.d.).

4.2 Metoddiskussion

Tanken med att göra en litteraturöversikt är att kartlägga kunskapsläget. Kunskapsläget i detta examensarbete består i erfarenheterna av transitionen till arbetslivet för nyutexaminerade sjukskötare. Kunskapen som belyses i de kvalitativa artiklarna leder till att utveckla den egna professionen. När man studerar studie deltagarnas levda erfarenheter används en kvalitativ metod då man analyserar existerande forskning (Friberg, 2018). Syfte med metoden var att karakterisera något som leder till att upptäcka eller få kännedom om flera olika mönster (Olsson & Sörensen, 2011). Risken finns att skribenterna utförde ett selektiv urval av artiklar som påvisade egna ståndpunkter (Friberg, 2017).

Skribenternas befinner sig i det skede av utbildningen som kan relateras till materialet i denna litteraturöversikt .då båda är sjukskötarstuderande som snart kommer vara nyutexaminerade sjukskötare (Forsberg & Wengström (2013). Skribenterna saknar erfarenhet av att genomföra en kvalitativ litteraturöversikt vilket kan anses som brist i examensarbetets skrivande. Sökningen gjordes i databasen EBSCOHOST/CINAHL och Discovery service för att få fram ett så brett material som möjlig för att styrka trovärdigheten av de vetenskapliga fynden i artiklarna. Skribenterna begränsade sökningen med tidsramen 2011-2021 för att inte föråldrat material skulle användas. Artiklarna som användes är enbart på engelska vilket kan ses som en svårighet då skribenternas modersmål inte är engelska. Genom att översätta artiklarna till svenska kan fakta missförstås då skribenternas modersmål inte är engelska. Med tanke på den begränsade mängd data som ligger till grund för en litteraturöversikt, kan denna begränsade mängd data kritiserats (Friberg, 2017).

Materialet kvalitet granskades utifrån Olsson & Sörensens (2011) mall. Då artiklarnas resultat text inte utgick från en teori utan var objektivt gjordes analysarbetet ifrån en induktiv ansats (Fridlund & Mårtensson, 2017). Eftersom det finns en förståelse hos människorna finns det svårigheter med den induktiva ansatsen då det inte går att vara helt förutsättningslös (Priebe & Landström, 2017). För att stärka överförbarheten är de använda artiklarna är dessa referens granskade genom att begränsa sökningen med *peer-reviewed*. Artiklarna är etiskt granskade. Sökorden som användes hade koppling till studiens syfte och ord med liknande betydelse. Båda skribenter läste igenom artiklarna var för sig och jämförde likheterna som har kommit fram med varandra. Efter det gjordes en artikelsammanställning av hittade likheter färglades efter teman för att få en bättre översikt av kategorier (Friberg, 2017).

Nio resultatartiklar användes och huvudfynden ansågs besvara examensarbetets syfte. Svårigheter att kategorisera av det som framkom på grund av att ämnen i artiklarna gick in i varandra. Detta gjorde att rubrikerna under arbetets gång ändrades några gånger.Handledare, andra lärare vid programmet och medstudenter har granskat arbetet och gett råd för att förbättra och utveckla examensarbetet. Detta gjorde att skribenterna sökte flera artiklar och analyserade de nyfunna artiklar samt de vi behöll en gång till och fick på detta sätt en djupare förståelse av de framkomna ämnen.

5. SLUTSATS

Med denna litteraturöversikt belyses nyutexaminerade sjukskötares erfarenheter av vad som är transitionen till arbetslivet. Kunskapen till sjukskötaryrket erfordrar att man arbetar ansvarsfullt och självständig vilket kan kännas överväldigande samt ge känslan av stress, rädsla och ångest. Den nyutexaminerade sjukskötaren upplever ofta att de inte är redo att arbeta självständigt efter examinationen innan de har hunnit skaffa sig erfarenhet och självförtroende inom yrket. Därför är det viktigt att transitionen till yrkeslivet underlättas för den nyutexaminerade sjukskötaren. Transitionen underlättas med en gynnsam ledarskapskultur och arbetsmiljön, kontinuerlig handledning, stöd av arbetskolllegor samt bra samarbete och relation i en stödjande miljö där de kan utvecklas till självsäkra medlemmar i ett vårdteam. Handledarens och övriga arbetsteamets positiva synsätt uppmuntrar till ömsesidiga engagemang för att få en så bra start som möjligt för att hållas kvar i yrket. Det är viktigt att den nyutexaminerade sjukskötaren på arbetsplatsen känner sig trygg och får stöd. På så sätt bygger de upp sin självkänsla under transitionsperioden. Detta leder till ökat självförtroende som i sin tur leder till att de nyutexaminerade vågar och klarar av att arbeta självständigt.

Varje avdelning bör göra en portfölj med information om allting som den nyutexaminerade sjukskötaren behöver ha för att klara av arbetet på avdelningen. Checklistor bör upprättas så att de strukturerat kan gå igenom hela avdelningen tillsammans med handledaren. En fördel är att man har en utsedd handledare för att få kontinuitet av handledningen. Möjligheter att få vara med och hospitera på avdelningar och enheter som samarbetar för att öka förståelsen hos den nyutexaminerade sjukskötaren hur det fungerar på de olika avdelningar så samarbetet mellan avdelningarna och enheterna ska främjas. Förutom att använda sig av tydliga strukturer på avdelningarna skulle Ålands Centralsjukhus kunna använda sig av ett kliniskt basår för att underlätta transitionen till arbetslivet.

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

Abiodun, R.O., Daniels, F., Pimmer, C., & Chipps, J., (2019). Nurse graduates' experiences and support needs; A qualitative systematic review of South Africa's community service programme. *In Curationis (Vol. 42, 1)*. <https://doi.10.4102/curationis.v42i1.1906>

Andregård, A.-C., & Jangland, E, (2015). The tortuous journey of introducing the nurse practitioner as a new member of the healthcare team: a meta-synthesis. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 29(1),3-14.

Benner, P., Rooke, L., & Grundberg, T. (1993). *Från novis till expert: mästerskap och talang i omvårdnadsarbetet*. Lund: Studentlitteratur

Blevins, S. (2018). From nursing student to registered nurse: The challenge of transition. *Medsurg Nursing*, 27(3),199-200.

Brown, J., Hochstetler, G.A., Rode, S.A., Abraham, S.P.,& Gillum, D.R., (2018). The lived experience of first- year nurses at work. *Health care manager*, 37(4), ss. 281-289. <https://doi.org/10.1097/HCM.0000000000000228>

Brykczynski, A., K., (2018). Caring, clinical wisdom, and ethics in nursing practice. I Alligood, R., M., *Nursing theorists and their work* (9 uppl., s. 98-119. Elsevier

Chen, F., Lium Y., Wang,X., & Dong H. (under utgivning). Transition shock, preceptor support and nursing competency among newly graduated nurses; A cross- sectional study. *Nurse Education*.

Chick, N., & Meleis, A,I. (1986). Transitions: A nursing concern. Hämtad 3, maj från : <http://repository.upenn.edu/nrs/9>

Clark, C. M., & Springer, P. J. (2012). Nurse residents' first-hand accounts on transition to practice. *Nursing Outlook*, 60(4), e2–e8.

Dahlborg- Lyckhage, E. (2013). Att analysera berättelser. I Friberg (red.), Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten (3 uppl. s 171-180). Lund. Studentlitteratur.

Ebrahimi, H., Hassankhani, H., Negarandhe, R., Azizi, A., & Gillespie, M. (2016). Barriers to support for new graduated nurses in clinical settings: A qualitative study. *Nurse Education Today*, 37, 184–188.

Forsberg, C., & Wengström, Y., (2013). Att göra systematiska litteratursökningar. Stockholm: Natur & Kultur.

Friberg, F. (2017). Att göra en litteraturöversikt. I F. Friberg. (Red.). Dags för uppsats. (s. 141-151). Studentlitteratur Ab.

Fridlund, B., & Mårtensson, J.,(2017). Kritisk incident teknik. I M. Henricson. (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination inom omvårdnad*.(156-167).

Harwood, M. (2011). Transition shock -- hitting the ground running. *Nuritinga*, 10, 8–18.

Henricson, M., & Billhult, A. (2020).I Henricson (Red), *Vetenskaplig teori och Metod- från idé till examination inom omvårdnad* (uppl 2:5., s 111-117). Studentlitteratur.

Kaihlanen, A.-M., Lakanmaa, R.-L., & Salminen, L. (2013). The transition for nursing student to registered nurse: the mentor's possibilities to act as a supporter. *Nurse Education in Practice*, 13(5), 418–422.

Kim, H. J., & Shin, S, H. (2020). Exploring barriers and facilitators for successful transition in new graduate nurses: A mixed methods study. *Journal of Professional Nursing: Official Journal of the American Association of Colleges of Nursing*, 36(6), 560-568

Kuokkanen, L., Leino-Kilpi, H., Numminen, O., Isoaho, H., Flinkman, M., & Meretoja, R. (2016). Newly graduated nurses' empowerment regarding professional competence and other work-related factors. *BMC Nursing, 15*, 22

Kumaran, S., & Carney, M. (2014). Role transition from student nurse to staff nurse: Facilitating the transition period. *Nurse Education in Practise, 14*(6), 605-611.

Lewis, S., & McGowan, B. (2015). Newly qualified nurses' experiences of a preceptorship. *British Journal of Nursing, 24*(1), 40–43.

Logina, A., & Traynor, M. (2019). The relationship between effective transition models and the optimal management of patient care. *The British Journal of Nursing, 28*(3), 168–173.

Maxwell, C., Brigham, L., Logan, J., & Smith, A. (2011). Challenges facing newly qualified community nurses: a qualitative study. *British Journal of Community Nursing, 16*(9), 428-434.

McNeal, G.J. (2019). A pilot intervention using professional nursing mentoring to engage prior corpsman and medic nursing students in academic success. *The ABNF Journal : Official Journal of the association of black nursing faculty in higher education, Inc, 30*(3), 74-80.

Meleis, A.I., Sawyer, L.M., Im, E. O., Messias, D.K.H, & Schumacher, K. (2000). Experiencing transition: an emerging middle- range theory . *Advances in nursing science. 23*(1). 12-28.

Murray, M., Sundin, D., & Cope, V. (2019). Benner's model and Duchschers's theory: Providing the framework for understanding new graduate nurses' transition to practice. *Nurse Education in Practice, 34*, 199–203.

Olsson, H., Sörensen, S., (2011). *Forskningsprocessen: kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Liber

Patel, R., & Davidsson, B. (2012). *Forskningsmetodikens grunder- Att planera genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur

Pennbrant, S., Nilsson, M. S., Öhlén, J., & Rudman, A. (2013). Mastering the professional role as a newly graduated registered nurse. *Nurse Education Today* (Vol. 33, Issue 7, pp. 739–745). <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.11.021>

Phillips, C., Kenny, A., Esterman, A., & Smith, C. (2013). A secondary data analysis examining the needs of graduate nurses in their transition to a new role. *Nurse Education in Practice*, 14(2), 106–111. <http://dx.doi.org/10.1016/j.nepr.2013.07.007>

Priebe, G & landström, C.(2017). Den vetenskapliga kunskapens möjligheter och begränsningar- grundläggande vetenskapsteori. I M. Henricson. (Red).(2017) *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination inom omvårdnad*. (s. 25-40). Lund: Studentlitteratur

Sneltvedt, T., & Bondas, T. (2016). Proud to be a nurse? Recently graduated nurses' experiences in municipal health care settings. In *Scandinavian Journal of Caring Sciences* (Vol. 30, Issue 3, pp. 557–564). <https://doi.org/10.1111/scs.12278>

Svensk Sjuksköterskeförening. (2015). Kärnkompetenser. Hämtad 26.05.2021, från Svensk Sjuksköterskeförening, <https://www.swenurse.se/Utanforstrukturen/karnkompetenser/>

Thomas, C. M., Bertram, E., & Allen, R. L. (2012). The transition from student to new registered nurse in professional practice. *Journal for Nurses in Staff Development: JNSD: Official Journal of the National Nursing Staff Development Organization*, 28(5), 243–249

Region Östergötland. (14 september 2020). Kliniskt basår för sjuksköterskor- en bra start i arbetsliv.

<https://www.regionostergotland.se/Jobb-och-studier/Att-jobba-hos-oss/Karriar--utvecklingsmojligheter/Kompetensutveckling/Kliniskt-basar-for-nya-sjukskoterskor--en-bra-start-pa-ditt-arbetsliv/>

Thrysoe, L, Hounsgaard, L, Bonderup Dohn, N & Wagner, L. (2011). Expectations of becoming a nurse and experiences on being a nurse. Hämtad 30.04.2021 från <https://web-a-ebshost-com.ha.idm.oclc.org/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=10&sid=82b3e>

Vetenskapsrådet. (2017). God Forskningsred. Stockholm: Vetenskapsrådet. Hämtad 27.05.2021 från [Från https://publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed/](https://publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed/)

Willman, A., Bjuresäter, K., & Nilsson, J. (2020). Newly graduated registered nurses' self-assessed clinical competence and their need for further training. *Nursing Open*, 7(3), 720–730.

Wilkinson, J., Neville, S., Huntington, A., & Watson, P. (2016). Factors that influence new graduates' preferences for speciality areas. *Nursing praxis in New Zealand Inc*, 32(1), 8-19.

Region Östergötland. (14 september 2020). Kliniskt basår för sjuksköterskor- en bra start i arbetsliv.

<https://www.regionostergotland.se/Jobb-och-studier/Att-jobba-hos-oss/Karriar--utvecklingsmojligheter/Kompetensutveckling/Kliniskt-basar-for-nya-sjukskoterskor--en-bra-start-pa-ditt-arbetsliv/>

Östlundh, L. (2017). Informationssökning. I. F. Friberg (Red.). Dags för uppsats vägledning för litteraturbaserade examensarbeten. (3 uppl.). Lund; Studentlitteratur AB

BILAGOR

Bilaga 1. Sökmatrix

Databas	Sökord	Antal träffar	Datum	Använda
Ebscohost cinahl	<i>Transition and nurse AND new graduate</i>	42	5.04.2021	3
HA Discovery service	<i>Newly graduated nurses and experience and first year of work</i>	3	25.03.2021	1
Ebscohost Cinahl	<i>Transition AND new graduated nurses</i>	45	29.04.2021	4
Ebscohost Cinahl	<i>Newly graduated AND nursing</i>	264	3.5.2021	1

Bilaga 2. Översikt över artiklar inkluderade i resultatdelen

Titel, 1 a författare , grad	Syfte	Metod	Slutsats
<p>Titel The lived experience of First-Year nurses at work</p> <p>Första författare Brown Jana</p> <p>Kvalitet Grad 1</p>	<p>Syftet med den här studien var att få inblick i de nyutexaminerade sjuksköterskornas upplevelser.</p>	<p>Kvalitativ fenomenologisk studie</p>	<p>Transitions program och sjukhus orientering är att föredra för att förbereda den nyutexaminerade sjuksköterskan bra under deras första år i arbete.</p>

<p>Titel Nurse residents' first - hand accounts on transition to practice</p> <p>Första författare Clark Cynthia</p> <p>Kvalitet Grad 1</p>	<p>Syfte av denna studie är att undersöka den ”levda upplevelser” som nya utexaminerade sjuksköterskor har. Samt att bedöma nivån av arbets tillfredsställelse under det första året av praktisk omvårdnadsarbete</p>	<p>Kvalitativ intervjustudie</p>	<p>Att ha stödjande handledare och vårdpersonal gör att den nyutexaminerade sjuksköterskan känner sig värderade av hälsovård team och uppfattas som en viktig medlem i organisationen. Vilket bidrar till arbetstillfredsställelse och ett övergripande engagemang för yrket.</p>
<p>Titel Role transition from student nurse to staff nurse. Facilitating the transition period</p> <p>Första författare Kumaran Suji</p> <p>Kvalitet Grad 2</p>	<p>Syftet med forskningen är att identifiera och förstå erfarenheter av roll transitionen från sjuksköterska studierna till nyutexaminerade sjuksköterskor.</p>	<p>Heideggerian hermeneutisk studie</p>	<p>Nyutexaminerade sjuksköterskor behöver stöd medan de anskaffar sig kunskap i kliniska arbete. Dolda aspekter inom utbildningen behöver beaktas samt att tidigare utvecklingsprogram behöver utvecklas</p>
<p>Titel</p>	<p>syftar till att</p>	<p>Kvalitativ</p>	<p>Negativa erfarenheter under transitions perioden kan göra att det tar</p>

<p>The relationship between effective transition models and the optimal management of patient care</p> <p>Första författare Logina Aleksandra</p> <p>Kvalitet Grad 2</p>	<p>analysera hur övergången från student till registrerad sjuksköterska kan underlättas mer effektivt, därigenom förbättra patientvården</p>	<p>litteraturstudie</p>	<p>längre tid för den nyutexaminerade sjukskötaren att uppnå sin fulla potential att ge patientcentrerad vård. Strategier som stödjer handledning är livsviktigt.</p> <p>Rätt resurser och organiserade handlingsprogram är positiva och viktiga erfarenheter för den nyutexaminerade sjukskötaren.</p> <p>Arbetsgivare kunde förbättra sitt ramverk för ledarskap, ledningsstöd och pedagogisk förberedelse för att handleda och ge den tid de behöver. Till exempel finns det ologiska saker inom handledningsprogram och angående övertid; Dessutom kan bristen på kvalificerade handledare vara problematisk för många nyutexaminerade sjukskötare .</p> <p>Det finns ett tydligt behov av mer utförliga studier med större urval och mer tillförlitliga resultat.</p> <p>Framtida forskning som görs på transitionsprocessen bör bygga på styrkorna och begränsningar av aktuella studier som redan finns. Ett sådant arbete är viktigt för att effektivt underlätta för nyutexaminerade sjukskötare. Transition är nyckeln för att underlätta övergången från studier till arbetsliv för den nyutexaminerade sjukskötaren samt för att utveckla grundläggande kunskaper, färdigheter, självförtroende, kompetens och förståelse för att tillhandahålla effektiv personcentrerad vård.</p>
<p>Titel Challenges facing newly qualified community nurses</p> <p>Första författare Maxwell Claire</p>	<p>Syftet var att avgöra hur deltagarna anpassade sig till och lyckades öka ansvar, inklusive deras uppfattning om professionell ansvarsskyldighet</p>	<p>Kvalitativ litteraturstudie</p>	<p>Deltagarnas engagemang för deras patienter, kollegor och yrket återspeglades i uppgifterna. Det fanns många exempel på utmärkt praxis och stödjande nätverk; emellertid drogs slutsatsen att tydliga och uppdaterade policyer kommer att komplettera och understödja de informella stödjande nätverk som är uppenbara och effektiva. Sådana positiva och vårdande yrkesrelationer inom ett tydligt</p>

<p>Kvalitet Grad 2</p>	<p>och hur de svarat på utmanande vårdssituationer.</p>		<p>stödsystem, särskilt under kritisk övergångsperiod, sannolikt att främja en kultur nödvändigt för utveckling och underhåll av känslomässig återhämtning så att individer är mer benägna att klara med och lära sig fi: -om eventuella yrkesmässiga utmaningar de kan stötta på. Sammantaget ger studien tydliga bevis för betydelsen av genomförandet och den löpande utvärderingen effektiva föreskrifter och processer, inte bara för att förbättra professionell identitet och kompetensutveckling men för att säkerställa tillhandahållandet av utmärkt vård för patienter och deras familjer</p>
<p>Titel Mastering the professional role as a newly graduated registered nurse</p> <p>Första författare Pennbrant Sandra</p> <p>Kvalitet Grad 2</p>	<p>Denna studie syftar till att utveckla en modell som beskriver den professionella utvecklingen hos nya sjuksköterskor under deras första år arbete.</p>	<p>Kvalitativ studie av undersökningsdata</p>	<p>Syftet med denna studie var att utveckla en modell som beskriver den professionella utvecklingen av nya sjuksköterskor under deras första år av vårdpraxis. Studien visade att behärska den professionella roll är resultatet av en pågående process som börjar under omvårdnaden program och fortsätter under sjuksköterskornas yrkesliv. De modellen visar att utveckling av yrkeskompetens är en komplex process, som påverkas av de nya sjuksköterskans personliga förhållanden utbildning och utbildning de får från sina omvårdnadsprogram och de organisatoriska faktorer som de möter på sina nya arbetsplatser, inklusive ledningsmetoder och medarbetarrelationer. Modellen hjälper till att identifiera olika processer, faktorer och möjliga resultat som formar utvecklingen av den professionella rollen. Modellen också bidrar till ökad kunskap om övergången från studier till omvårdnad, vilket kan bidra till att förbättra både vårdutbildning och process för att integrera nya sjuksköterskor i vårdorganisationer.</p>

			Ytterligare forskning behövs med fokus på denna modell, vilken skulle kunna tjäna som en bas för utvecklingen av ytterligare mätningar och empiriska utvärderingar, till exempel hur delprocesser, faktorer och möjliga resultat hänger ihop.
<p>Titel Proud to be a nurse? Recently graduated nurses' experience s in municipal health care</p> <p>Sneltvedt Torild 2015</p> <p>Kvalitet Grad 2</p>	Syftet med denna studie är att belysa nyligen examinerade sjuksköterskors erfarenheter med professionell stolthet	Ett fenomenologiskt hermeneutiskt tillvägagångssätt	Nyligen utexaminerade sjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvården beskriver deras yrkesstolthet som ett komplex fenomen med relationellt, dynamiskt och kollektivt mått. Nedskärningarna i deras stolthet kan skada deras identitet och vård.
<p>Titel The transition from student to new registered nurse</p>	Syfte med denna studie var att förstå att transitions upplevelse är individuella	Kvalitativ fenomenologisk studie	Lärare, personalutvecklare, forskare och sjuksköterskor administratörer söker aktivt lösningar för att förbättra nyutexaminerade registrerad sjukskötare bevarande och övergång till yrkesutövning. Dock finns det fortfarande utrymme för förbättringar. Nyutexaminerade sjuksköterskor talar ut, berättar i sin historia och erbjuder förslag på orienteringsprogram och utveckla kompetent handledare. Sjuksköterska lärare som sätter nyckel aktörerna i transitions processen kan vara med

<p>Första författare Thomas Cynthia</p> <p>Kvalitet Grad 2</p>			<p>att hjälpa registrerade sjuksköterskor att underlätta transitionen.</p>
<p>Titel Expectations of becoming a nurse and experiences on being a nurse.</p> <p>Första författaren Tryeos Lars</p> <p>Kvalitet Grad 1</p>	<p>Att få kunskap om sjukskötarstuderande upplevelser att ta examen och förväntningar övertransitionen till arbetslivet.</p>	<p>En kvalitativ litteraturstudie ur en fenomenologisk hermeneutisk tolkningsteori</p>	<p>Denna studie visar att nyutexaminerade sjukskötare införlivar sina egna och de andra studerandenas erfarenheter från utbildningen i deras överläggningar om val av jobb. Övningen måste vara medveten om deras rykte inom klinisk praxis som sjukskötare för att locka sökanden. Ett samband mellan nyutexaminerade sjukskötare. Ytterligare forskning med fokus på övergången från studerande till sjukskötare och hur det ska hanteras för att de ska klara av att arbeta självständigt under övergångsperioden är nödvändig för att öka kunskapen för både utbildningen och den kliniska omvårdnaden.</p>